

Сандуляк Т.М., молодший науковий співробітник, напрям підготовки – годівля тварин і технологія кормів

Науковий керівник – Калинка А.К., кандидат с.-г. наук, с. н. с., Буковинська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН, м.Чернівці, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТРАВСТОЇВ НА СХИЛОВИХ ЗЕМЛЯХ ПРИ ВИПАСАННІ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ В УМОВАХ ПЕРЕДГІРНОЇ ЗОНИ БУКОВИНИ

В умовах економічно-фінансової кризи найважливішим фактором у формуванні продуктивності жуйних виступають корми, які є важливим засобом формування нових корисних ознак сільськогосподарських тварин, що є найбільш актуальністю в Карпатському регіоні України.

Особливо зелені корми, які є високо біологічним компонентом для раціонів м'ясної худоби. Так, як високоякісні зелені корми постачають організм тварин протеїном, макро – мікроелементами, вітамінами та іншими біологічно активними речовинами. Тому найбільш повноцінними в умовах передгірної зони Карпат є зелені корми, до яких входять різні трави, які забезпечують усім комплексом фактором годівлі і добре перетравлюються в організмі м'ясної великої худоби.

Зважаючи на вище наведене, в Карпатському регіоні Буковини є всі умови для створення великих площ культурних пасовищ і сінокосів, які забезпечують високі врожаї травосумішок бобово-злакових трав довготривалого використання.

Нині окультурення природних угідь і створення нових дозволяє знизити рівень еродованості земель, особливо в передгірських та гірських районах Чернівецької області.

Буковинський край з дуже поширеними схиловими землями (близько 50 %) і обмеженими можливостями з вирощування зернових і просапних культур, традиційно вважається одним із сприятливих регіонів для розвитку перспективної галузі м'ясного скотарства.

У даний час при недостатньому ресурсному забезпеченні, зокрема азотом мінеральних добрив особливої актуальності набуває виявлення кращих типів природних та сіяних злакових та бобово – злакових травостоїв з участю різних видів бобових трав, ефективності внесення мінеральних добрив і інших компонентів для вивчення впливу цих факторів на особливості формування травостоїв, їх продуктивність, хімічний та якісний склад кормів.

В організації випасання м'ясної великої рогатої худоби на культурних пасовищах є рівномірне й безперерйне забезпечення її пасовищним кормом в літньому періоді, які характеризуються довговічністю, доброю отавністю, що забезпечують рівномірне надходження зеленої маси протягом всього пасовищного періоду, високою поживністю, пасовище витривалістю та стійким до витоптування. Прикладом високої культури з випасанням м'ясної худоби на культурних пасовищах є модельне вже не один рік Державне підприємство дослідне господарство "Чернівецьке", яке входить в структуру Буковинської

державної сільськогосподарської дослідної станції НААН яке вже багато років використовує інтенсивну технологію виробництва дешевої і якісної яловичини з малою собівартістю продукції в умовах передгірної зони Буковини.

Господарство спеціалізується на виробництві і реалізації насіння зернових культур, багаторічних трав та розведенні племінного молодняку м'ясного комолого сименталу нової генерації. Господарство є єдиним в Україні племінним заводом, де утримується цінний у племінному відношенні масив м'ясних комолих сименталів нової популяції з вираженим високим генетичним м'ясним потенціалом та енергією росту.

Метою наших досліджень став добір кращих типів травостоїв та виявлення ефективності їх відтворення на еродованих схилових землях та ефективного ведення кормовиробництва, заготівлі дешевих кормів для створеного буковинського зонального типу м'ясного сименталу худоби в умовах регіону Буковини.

У Чернівецькій області вивчено, що рельєф місцевості пересічний, найбільші площі займають схилі землі. Переважають темно-сірі опідзолисті, сірі опідзолені ґрунти та чорноземи опідзолені від незмитих до слабо- і середньозмитих, за механічним складом – середньо суглинкові.

Для проведення наших досліджень взяли дані п'ятирічного залуження бобово-злакових сумішок довготривалого використання на схилових землях ДПДГ "Чернівецьке", с. Цурень Герцаївського району Чернівецької області.

Дослідження проводили на бугайцях м'ясного комолого сименталу в кількості 20 головах з живою масою 85-91 кг перед виходом на культурні пасовища.

Дослідженнями встановлено, що при випасанні молодняку м'ясного сименталу на пасовищах з бобово – злакових травосумішок, яким два роки, отримано добові прирости 900- 950 г, відповідно 3-4 роки – 850-900 г, 5-6 років – 750-800 г і використання пасовищ з травосумішками 7-8 років – 650-700 г, на землях, які знаходяться на схилах в умовах базового господарства ДПДГ "Чернівецьке".

Для випасання молодняку м'ясного сименталу на пасовищах з використанням бобово-злакових травосумішок довготривалого використання, необхідно перезалужувати їх через 4 роки, що дасть отримувати високу продуктивність м'ясного сименталу худоби з досягненням середньодобових приростів 850-950 грам без підгодівлі концентрованими кормами в умовах передгірської зони Карпат Буковини.

Отже, в умовах передгірської зони Буковини найбільш продуктивними травостоями є 1-2 роки використання, на яких отримують середньодобові прирости 900-950 г молодняком м'ясного сименталу нової генерації.